

FOR 2010-11-11 nr 1458: Forskrift om etablering og drift av karanteneanlegg for akvakulturdyr

---

DATO: FOR-2010-11-11-1458
DEPARTEMENT: FKD (Fiskeri- og kystdepartementet)
AVD/DIR: Mattilsynet
PUBLISERT: I 2010 hefte 12
IKRAFTTREDELSE: 2010-11-11
SIST-ENDRET:
ENDRER:
GJELDER FOR: Norge
HJEMMEL: LOV-2003-12-19-124-§7, LOV-2003-12-19-124-§12, LOV-2003-12-19-124-§15, LOV-2003-12-19-124-§19, FOR-2003-12-19-1790, FOR-2004-05-05-884
SYS-KODE: BG09f, BG14a, BG14b, BG14d, BG14i, BG14j, D02
NÆRINGSKODE: 11, 13, 9124
KUNNGJORT: 23.11.2010 kl. 14.15
RETTET:
KORTTITTEL: Forskrift om karanteneanlegg for akvakulturdyr

INNHold

Forskrift om etablering og drift av karanteneanlegg for akvakulturdyr

Kapittel I. Formål, virkeområde og definisjoner

- § 1. Formål
- § 2. Virkeområde
- § 3. Definisjoner

Kapittel II. Krav om godkjenning og bruk av godkjent karanteneanlegg

- § 4. Krav om bruk av godkjent karanteneanlegg
- § 5. Krav om godkjenning
- § 6. Krav til søknad om godkjenning
- § 7. Forhold som vurderes ved godkjenning
- § 8. Endring og tilbaketrekking av godkjenning

Kapittel III. Krav om attestasjon, transport og varsling ved import av akvakulturdyr fra tredjestat til karanteneanlegg

- § 9. Attestasjon på mottak av akvakulturdyr fra tredjestat til karanteneanlegg
- § 10. Direkte transport av akvakulturdyr til karanteneanlegg
- § 11. Varsling til Mattilsynet om mottak av forsendelse fra tredjestat

Kapittel IV. Krav til karantene

- § 12. Krav til karantene
- § 13. Tiltak ved mistanke om eller påvisning av listeført sykdom i karanteneanlegget
- § 14. Krav til karanteneperiode for akvakulturdyr av mottakelig art
- § 15. Krav til undersøkelse, prøvetaking, analysering av prøver og diagnostisering ved karantene av

akvakulturdyr av mottakelig art

§ 16. Krav til karanteneperiode for akvakulturdyr av vektorart

Kapittel V. Administrative bestemmelser

§ 17. Tilsyn og vedtak

§ 18. Straff

§ 19. Dispensasjon

§ 20. Ikrafttredelse

Vedlegg 1. Minimumskrav til karanteneanlegg

Vedlegg II. Undersøkelse, prøvetaking og diagnostisering av akvakulturdyr

---

Forskrift om etablering og drift av karanteneanlegg for akvakulturdyr

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 11. november 2010 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 7, § 12, § 15 og § 19, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. I del 4.2 nr. 88 (direktiv 2008/946/EF).

Kapittel I. Formål, virkeområde og definisjoner

§ 1. Formål

Formålet med forskriften er å fremme god helse hos akvatiske dyr.

§ 2. Virkeområde

Forskriften omfatter krav til etablering og drift av karanteneanlegg for akvakulturdyr.

Forskriften retter seg mot enhver som planlegger drift eller driver karanteneanlegg, samt virksomheter som transporterer akvakulturdyr til karanteneanlegg.

§ 3. Definisjoner

I denne forskrift forstås med:

a) *Karanteneanlegg:*

1. akvakulturanlegg hvor karantene av akvakulturdyr gjennomføres,
2. som inneholder en eller flere karanteneenheter, og
3. som er godkjent av Mattilsynet i henhold til § 5.

b) *Karanteneenhet:* en operasjonell, fysisk og smittehygienisk atskilt enhet av et karanteneanlegg, som inneholder akvakulturdyr fra samme forsendelse og med samme helsestatus, samt testdyr om nødvendig.

c) *Listeførte sykdommer:* sykdommer som står på liste 1 eller liste 2 i vedlegg 1 i forskrift 17. juni 2008 nr. 819 om omsetning av akvakulturdyr og produkter av akvakulturdyr, forebygging og bekjempelse av smittsomme sykdommer hos akvatiske dyr.

d) *Testdyr:* akvakulturdyr som benyttes som diagnostisk hjelpemiddel under karanteneringen.

Kapittel II. Krav om godkjenning og bruk av godkjent karanteneanlegg

§ 4. Krav om bruk av godkjent karanteneanlegg

Når det er stilt krav om karantene ved omsetning eller import av akvakulturdyr, skal karantene gjennomføres i et karanteneanlegg som er godkjent av Mattilsynet i henhold til § 5, eller i et karanteneanlegg i en tredjestat som er oppført på liste over godkjente karanteneanlegg for akvakulturdyr i tredjestater.

§ 5. Krav om godkjenning

Etablering av karanteneanlegg og utvidelse eller annen vesentlig endring av allerede godkjent karanteneanlegg, skal være godkjent av Mattilsynet.

§ 6. Krav til søknad om godkjenning

Søknad om godkjenning av karanteneanlegg skal inneholde de opplysninger som er nødvendig for å vurdere om godkjenning kan gis, og hvilke vilkår som kan stilles, og skal minst inneholde følgende:

- a) navn på eier av karanteneanlegget, adresse og kontaktopplysninger som e-postadresse, telefonnummer og mobilnummer,
- b) opplysninger om søknaden gjelder nyetablering eller endring av gitt godkjenning,
- c) arter og utviklingsstadium, driftsform og omfang,
- d) kart og koordinatangivelse som beskriver plassering, plantegning over karanteneanlegget og oversikt over vanninntak og -avløp,
- e) beredskapsplan, herunder plan for smittehygieniske tiltak for å hindre og håndtere utbrudd av smittsom sykdom, massedød og andre kritiske situasjoner,
- f) internkontrollsystem som sannsynliggjør at krav til smittehygienisk drift, helsekontroll og journalføring kan etterleves.

Det kan kreves ytterligere opplysninger dersom det er nødvendig for å vurdere om godkjenning kan gis.

§ 7. Forhold som vurderes ved godkjenning

For at godkjenning skal kunne gis, må etableringen av karanteneanlegget ikke innebære uakseptabel risiko for spredning av smitte, herunder smitte inn til karanteneanlegget og dets omkringliggende miljø. I tillegg må vilkår i vedlegg 1 være oppfylt.

I vurdering av smittefaren skal det legges særlig vekt på avstand til vassdrag, annen akvakulturrelatert virksomhet og grupper av akvakulturanlegg. Avstand til andre akvakulturrelaterte virksomheter og vassdrag vurderes i hovedsak ut fra vanninntak og avløp. Det skal også legges vekt på hvilke arter som skal i karantene, driftsform og omfang.

Det skal foreligge et internkontrollsystem som sannsynliggjør at krav til beredskapsplan, smittehygienisk drift, helsekontroll og journalføring kan etterleves.

Det kan stilles vilkår til godkjenningen.

§ 8. Endring og tilbaketrekking av godkjenning

Mattilsynet kan endre eller trekke tilbake godkjenningen som nevnt i § 5 dersom:

- a) det foreligger vesentlige brudd på vilkår i godkjenningen eller bestemmelser gitt i eller i medhold av matloven,
- b) det viser seg at sykdomstilstand eller kunnskap om sykdomsmessige forhold er vesentlig endret i

forhold til da godkjenning ble gitt, eller

- c) annen plassering, driftsform eller endring av driftsomfang kan forbedre helsesituasjonen vesentlig i karanteneanlegget eller det omkringliggende miljø.

Kapittel III. Krav om attestasjon, transport og varsling ved import av akvakulturdyr fra tredjestat til karanteneanlegg

§ 9. Attestasjon på mottak av akvakulturdyr fra tredjestat til karanteneanlegg

Ved import av akvakulturdyr fra tredjestat til karanteneanlegg i Norge skal den ansvarlige for karanteneanlegget skriftlig bekrefte at akvakulturdyrene vil bli mottatt i karanteneanlegget.

Skriftlig bekreftelse etter første ledd skal:

- a) være skrevet på norsk eller engelsk,
- b) inneholde registreringsnummeret til karanteneanlegget, og
- c) ankomme grensekontrollstasjonen før forsendelsen, eller fremlegges for grensekontrollen før akvakulturdyrene forlater grensekontrollstasjonen.

§ 10. Direkte transport av akvakulturdyr til karanteneanlegg

Forsendelser av akvakulturdyr fra tredjestat som skal til karanteneanlegg i Norge, skal transporteres direkte fra grensekontrollstasjonen til karanteneanlegget.

Transportutstyr som kar, tank eller annen beholder som benyttes ved transport til karanteneanlegget, skal være forseglet av grensekontrollen før den forlater grensekontrollstasjonen. Forseglingen skal ikke brytes før forsendelsen ankommer karanteneanlegget.

§ 11. Varsling til Mattilsynet om mottak av forsendelse fra tredjestat

Når karanteneanlegg har mottatt akvakulturdyr fra tredjestat til karantene, skal Mattilsynet varsles innen en arbeidsdag om at akvakulturdyr fra tredjestater er ankommet anlegget for karantene.

Kapittel IV. Krav til karantene

§ 12. Krav til karantene

Når det er stilt krav om karantene ved omsetning eller import av akvakulturdyr, skal:

- a) hele karanteneperioden gjennomføres i samme karanteneanlegg og i et karanteneanlegg som oppfyller kravene i vedlegg 1,
- b) karantene av mottakelige arter oppfylle kravene i § 14 og § 15, og
- c) karantene av vektorarter oppfylle kravene i § 16.

Akvakulturdyr kan kun tas ut fra karanteneenheten etter skriftlig godkjenning fra Mattilsynet.

§ 13. Tiltak ved mistanke om eller påvisning av listeført sykdom i karanteneanlegget

Ved grunn til mistanke om listeført sykdom under karantene skal Mattilsynet varsles og akvakulturdyr skal ikke tas inn eller ut av karanteneanlegget.

Ved påvisning av listeført sykdom i en karanteneenhet skal:

- a) alle akvakulturdyr i karanteneenheten fjernes og destrueres,

- b) karanteneenheten vaskes og desinfiseres,
- c) akvakulturdyr ikke tas inn i karanteneenheten før det har gått minst 15 dager etter gjennomført vask og desinfeksjon, og
- d) vannet i karanteneenheten behandles slik at relevante smittestoffer inaktiveres.

Mattilsynet kan gjøre unntak fra annet ledd bokstav a og tillate omsetning av akvakulturdyr og produkter fra karanteneanlegget dersom helsestatusen til akvakulturdyrene på mottaksstedet med hensyn til relevant listeført sykdom ikke settes i fare.

Mattilsynet kan ved enkeltvedtak pålegge mer vidtgående tiltak dersom dette er nødvendig for å begrense eller bekjempe listeført smittsom sykdom, herunder også tiltak mot sykdom på liste 3.

§ 14. *Krav til karanteneperiode for akvakulturdyr av mottakelig art*

Fisk av mottakelig art skal holdes i karantene i minst i 60 dager.

Krepsdyr av mottakelig art skal holdes i karantene i minst 40 dager.

Bløtdyr av mottakelig art skal holdes i karantene i minst 90 dager.

§ 15. *Krav til undersøkelse, prøvetaking, analysering av prøver og diagnostisering ved karantene av akvakulturdyr av mottakelig art*

For å dokumentere fravær av relevante listeførte sykdommer under karantene av akvakulturdyr av mottakelig art skal undersøkelse, prøvetaking, analysering av prøver og diagnostisering gjennomføres i henhold til vedlegg 2 med negativt resultat.

Testdyr kan benyttes for undersøkelse, prøvetaking, analysering av prøver og diagnostisering, unntatt ved karantene av arter som er mottakelig for *Marteilia refringens*.

Mattilsynet kan bestemme at det skal benyttes testdyr, herunder antall testdyr som skal benyttes avhengig av antall akvakulturdyr som skal i karantene, størrelsen på karanteneenheten, egenskapene til relevant listeført sykdom og art.

Når testdyr benyttes, skal de:

- a) være av en art og et livsstadium som er mottakelig for relevante listeførte sykdommer og, hvis mulig, i det livsstadium hvor arten er mest mottakelig,
- b) komme fra område som er erklært fritt for relevante listeførte sykdommer,
- c) ikke være vaksinert mot relevante listeførte sykdommer, og
- d) plasseres i karanteneenheten like før akvakulturdyrene som skal i karantene ankommer, og holdes i kontakt med disse dyrene under samme biologiske og miljømessige forhold.

§ 16. *Krav til karanteneperiode for akvakulturdyr av vektorart*

Vektorarter skal holdes i karantene i minst 30 dager. Vannet i karanteneenheten skal skiftes ut minst én gang per dag.

Kapittel V. Administrative bestemmelser

§ 17. *Tilsyn og vedtak*

Mattilsynet fører tilsyn og kan fatte nødvendige enkeltvedtak, jf. matloven § 23, for å oppnå etterlevelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften. Mattilsynet kan også fatte enkeltvedtak i henhold til matloven § 24 til § 26.

§ 18. Straff

Overtredelse av bestemmelser gitt i denne forskriften eller enkeltvedtak gitt i medhold av forskriften, er straffbart i henhold til matloven § 28.

§ 19. Dispensasjon

Mattilsynet kan i særskilte tilfelle dispensere fra bestemmelsene i denne forskriften, forutsatt at det ikke vil stride mot Norges internasjonale forpliktelser, herunder EØS-avtalen.

§ 20. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks.

Vedlegg 1. Minimumskrav til karanteneanlegg

Del 1. Krav til konstruksjon og utstyr

1. Karanteneenhetene skal være konstruert slik at det ikke utveksles vann mellom ulike enheter. Avløpssystemet fra hver karanteneenhet skal være konstruert slik at det er sikret mot spredning av smitte mellom ulike karanteneenheter.
2. Vannkilden til karanteneenhetene skal være fri for relevante listeførte sykdommer.
3. Avløpssvann fra karanteneenhetene skal behandles og kontrolleres i henhold til krav fastsatt i forskrift 20. februar 1997 nr. 192 om desinfeksjon av inntaksvann og avløpssvann fra akvakulturrelatert virksomhet.
4. Karanteneenhetene må være utformet slik at kontakt med andre akvakulturdyr som kan spre relevante listeførte sykdommer forhindres.
5. Utstyr i karanteneenhetene skal være mulig å rengjøre og desinfisere, og egnet utstyr for rengjøring og desinfisering skal være tilgjengelig.
6. Det skal være smittehygieniske sluser ved alle innganger og utganger til karanteneanlegget og de ulike karanteneenhetene.
7. Hver karanteneenhet i karanteneanlegget skal ha eget utstyr slik at spredning av smitte mellom enhetene forhindres.

Del 2. Krav til drift

1. Karanteneanlegget skal ha en skriftlig avtale med veterinær eller fiskehelsebiolog om gjennomføring av helsekontroller i karanteneanlegget.
2. Karanteneenheten skal vaskes og desinfiseres og deretter være tom for akvakulturdyr i minst 7 dager før ankomst av ny forsendelse av akvakulturdyr som settes i karantene i karanteneenheten. Karanteneperioden starter når de siste akvakulturdyrene i forsendelsen er ankommet karanteneenheten.
3. Karanteneperioden skal gjennomføres under miljøforhold som er egnet til å avdekke eventuell forekomst av relevante listeførte sykdommer.

4. Det skal iverksettes tiltak for å hindre spredning av smitte mellom forsendelser av akvakulturdyr som tas inn til karanteneanlegget og akvakulturdyr som tas ut av karanteneanlegget.
5. Uvedkommende skal ikke komme inn i karanteneanlegget.
6. Personer som kommer inn i karanteneanlegget, skal bruke overtrekkstøy og fottøy som tilhører anlegget.
7. Det skal ikke være kontakt med personer eller utstyr som kan føre til spredning av smitte mellom karanteneanlegg og karanteneenheter, eller mellom karanteneanlegg og andre akvakulturanlegg eller akvakulturområder for bløtdyr.
8. Ved mottak skal transportenheten og transportvann behandles slik at relevant smittestoff inaktiveres på en effektiv måte.
9. Døde akvakulturdyr og akvakulturdyr som viser kliniske tegn til sykdom, skal undersøkes av veterinær eller fiskehelsebiolog, og et representativt antall av døde akvakulturdyr og akvakulturdyr som viser kliniske tegn til sykdom, skal undersøkes på laboratorium utpekt av Mattilsynet.
10. Det skal foreligge en driftsjournal som skal oppbevares på karanteneanlegget i minst 4 år. Driftsjournalen skal minst inneholde oppdaterte opplysninger om:
  - a) akvakulturdyr og akvakulturdyrprodukter tatt inn til og ut fra hver karanteneenhet, inkludert opprinnelsessted og mottakssted,
  - b) dødelighet per produksjonsenhet som er relevant for driftsformen,
  - c) tidspunkt og resultat av gjennomførte helsekontroller, herunder tidspunkt og resultat av prøver som er tatt ut for analysering,
  - d) når personell går inn og ut av karanteneanlegget,
  - e) behandling av avløpsvann og eventuell behandling av inntaksvann, og
  - f) enhver unormal hendelse som påvirker driften av karanteneanlegget, som for eksempel strømbrudd, skader på bygninger og utstyr eller ekstreme værforhold.

Vedlegg II. Undersøkelse, prøvetaking og diagnostisering av akvakulturdyr

1. Undersøkelser, prøvetaking, analysering av prøver og diagnostisering av akvakulturdyr som gjennomføres under karanteneperioden, skal gjennomføres under forhold som er egnet til å avdekke eventuell forekomst av relevante listeførte sykdommer.
  2. I løpet av de siste 15 dagene av karanteneperioden skal det tas prøver av følgende akvakulturdyr:
    - a) når det benyttes testdyr, skal det tas prøver av alle testdyrene
    - b) når det ikke benyttes testdyr, skal det tas prøver av et relevant antall akvakulturdyr for å sikre oppdagelse av relevant listeført sykdom med 95 % konfidensialitet hvis prevalensen er 10 % men aldri færre enn 10 dyr.
  3. Analyser av prøver som tas ut i karanteneperioden, skal gjennomføres på laboratorium som er utpekt av Mattilsynet.
-